

ÖZ

Yazar : Sabır MURATALİEV
Üniversite : Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı : İslam bilimleri
Tezin niteliği : Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı : XIII + 89
Mezuniyet Tarihi : 29/ 12/ 2017
Tez danışman(lar)ı : Doç. Dr. Muhittin DÜZENLİ

“Tirmizî’nin Sünen’inde Hasen Hadis Kavramı ve Kullanımı”

Hadislerin sıhhat açısından sahîh, hasen, zayıf şeklinde üçlü bir taksimata tabi tutulduğu bilinmektedir. Dolayısıyla bu tezimizde ele aldığımız *hasen* kavramı hadis usulündeki temel kavramlardan biridir. Hadis usulü eserleri *hasen* kavramı açısından incelendiğinde söz konusu kavramın içeriğine ilişkin bir fikir birliği oluştuğunu söylemek zordur. İşte bu çalışmamızda söz konusu terimin hangi şekilde, nerede ve hangi bağlamda kullanıldığı belirlenerek Tirmizî’nin söz konusu kavramı hangi anlamlarda kullandığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu nedenle adı geçen eser *hasen* kavramı açısından titizlikle gözden geçirilmiş ve söz konusu kavramın tüm kullanım biçimleri tespit edilerek hadisin sıhhat durumu ile kullanılış biçimi arasındaki ilişki ortaya konulmak suretiyle söz konusu terkiplerin nasıl anlaşılması gerektiği belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hadis Usulü, Tirmizî, Hasen Hadis, Hasen Sahîh Hadis, Hasen Garîb Hadis.

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	:	Сабыр МУРАТАЛИЕВ
Университет	:	Кыргыз Түрк “Манас” Университети
Багыты	:	Теология (Ислам таануу)
Иштин сыпаты	:	Магистрдик диссертация
Беттердин саны	:	XIII + 89
Бүтүрүү датасы	:	29/12/ 2017
Илимий жетекчи	:	Доц.Док. Мухиттин Дүзөнли

“ТИРМИЗИНИН “СУНАН” АТТУУ ЭМГЕГИНДЕ “ХАСАН ХАДИС” ТЕРМИНИ ЖАНА АНЫН КОЛДОНУЛУШУ”

Хадистер жарамдуулук (сыххат) өңүтүнөн сахих, хасан, даиф деп үч түргө бөлүнөрү белгилүү. Мына ошондуктан бул эмгегибизде колго алынган “хасан” термини хадис усулундагы негизги терминдердин бири болуп саналат. Хадис усулу жаатында жазылган эмгектер “хасан” термини өңүтүнөн иликтенип-изилденген учурда мухаддистер бул терминдин маани-маңызы боюнча бир пикирде болгондугун айтуу кыйын. Андыктан бул эмгекте ушул терминдин кандай таризде, кайсы жерде жана кандай мааниде колдонула тургандыгы, ошондой эле Тирмизинин бул терминди кандай маанилерде колдонгондугун аныктоо маселеси колго алынган. Мына ошол себептен Тирмизи өзүнүн “Сунан” аттуу эмгегинде “хасан” терминин кандай мааниде жана кайсы сөздөр менен бирге колдонгондугу иштелген. Ошондуктан аталган эмгек “хасан” термини өңүтүнөн кылдат каралып чыгып, бул терминдин колдонулушунун бардык калыптары (тариздери, формалары) изилденип, жарамдуулук жагы менен колдонулуш таризинин ортосундагы байланыш аныкталып, термин менен кошо айтылган сөз айкаштарын кантип түшүнүү керек экендиги колго алынган.

Түйүндүү сөздөр: Хадис усулу, Тирмизи, хасан хадис, хасан сахих хадис, хасан гариб хадис.

АБСТРАКТ

Выполнил	:	Сабыр Мураталиев
Университет	:	Кыргызско-Турецкий Университет“Манас”
Направление	:	Теология (Исламоведение)
Вид диссертация	:	Магистерская диссертация
Количество страниц	:	XIII + 89
Дата окончания	:	29/12/ 2017
Научный руководитель	:	Доц. Док. Мухиттин Дузенли

ТЕРМИН “ХАДИС ХАСАН” И ЕГО ИСПОЛЬЗОВАНИЕ В СУНАНЕ АТ-ТИРМИЗИ

Известно, что хадисы по достоверности делятся на три степени, это- «сахих», «хасан», «даиф». Поэтому в данной работе был изучен термин «хасан», который является одним из основных терминов в методологии хадиса. Именно потому-что данная тема является одной из основных понятий в методологии хадиса, автором была избрана для исследовательской работы. При концептуальном изучении термина «хасан» было выявлено что по отношению к данному термину единого мнения не существует. В данной работе автор отмечает форму, место и связку применения термина «хасан» и смысловую нагрузку которую даёт Тирмизи. В этой связи автор раскрывает как Тирмизи в своей работе «Сунан» применял данный термин в контексте с другими терминами. Поэтому можно сказать что в данной работе была попытка тщательного изучения определения всех способов применения данного термина, методов определения достоверности хадиса и наконец выявить связь между состоянием достоверности хадиса и способом применения к нему данного термина «хасан».

Ключевые слова: Методология хадиса, Тирмизи, хадис хасан, хадис хасан сахих, хадис хасан гариб.

ABSTRACT

Prepared by : Sabyr MURATALIYEV
University : Kyrgyz-Turkish Manas University
Department : Islamic Studies
Degree of The work : Master is Thesis
Number of Pages : XIII + 89
Finished date : 29/ 12/ 2017
Supervisor : Ass. Prof. Dr. Muhittin DÜZENLİ

THE USE OF CONCEPT OF “ HASEN HADITH” ON TIRMIDHÎ’ SUNAN

It is known that hadiths are divided into three parts in *Authenticity of Narrations*, sahih, hasen, weak. Therefore, the notion of hasen that we study in this thesis is one of the basic concepts in the hadith methodology. When the studies of Hadith Methodology are examined in terms of the concept of hasen hadith, it is difficult to say that there is a consensus on the content of the concept. In this work, we have tried to determine in what sense, where, and in what context the term is used and in what sense Tirmizi uses the concept. In this context, it has been determined in what context and in which words Tirmidhi used the concept of hasen in his Sunen. For this reason, Tirmizi's work has been carefully examined in terms of the hasen concept and all forms of use of the concept of injury have been determined. Thus, the relationship between the *Authenticity of the hadith* and its use has been established and it has been attempted to determine how these uses should be understood.

Keywords: Hadith Methodology, Tirmidhi, Hasen Hadith, Hasen Sahih Hadith, Hasen Garib Hadith.